

Workshop Antibioticavrije productie

Ina Pinxterhuis en Gidi Smolders, beide van de WUR

De tweede omschakeling voor Geert Bisschop, Klaas Buit en Durk Oosterhof

Voor een gehoor van ca. 50 veehouders en andere belangstellenden vertellen drie veehouders hoe zij antibioticavrij zijn gaan produceren en welke problemen ze daarbij tegenkomen.

Melkveehouder Durk Oosterhof is geleidelijk steeds minder antibiotica gaan gebruiken. Hij wil eigenlijk helemaal geen antibiotica gebruiken en is er steeds meer van overtuigd dat het, net als andere behandelingen als homeopathie, bij hem op het bedrijf niet werkt. Afgelopen jaar heeft hij bij de kalveren nog wel een keer antibiotica gebruikt. Mastitis wordt behandeld door uitmelken en gebruik van mintolie: als het daardoor niet overgaat en de koe is verder gezond, wordt het kwartier drooggezet. Hij krijgt geen hogere prijs voor de melk.

Geert Bisschop was al nagenoeg antibioticavrij toen de afnemer met vraag kwam of hij antibioticavrij wilde gaan produceren. Hij heeft sindsdien ook nauwelijks wijzigingen in zijn bedrijf doorgevoerd. Als het echt nodig is (als een dier lijdt), en dat was vorig jaar een keer, gebruikt hij wel antibiotica en wordt het dier daarna afgevoerd. Het bedrijf is in balans en Geert hoeft dan ook nauwelijks te behandelen op andere manieren.

Klaas Buit was niet voorbereid op het antibioticavrij produceren toen hij inging op de vraag van Rouveen. Hij is van de ene op de andere dag omgeschakeld: hij heeft 10% van zijn koeien vanwege problemen met een hoog celgetal moeten afvoeren in het eerste jaar. Vanwege problemen bij de kalveropfok heeft hij uiteindelijk de stierkalveren met antibiotica behandeld. De vaarskalveren zijn niet behandeld: daar zijn er nu bij die de gevolgen niet goed te boven gekomen zijn. Hij houdt nu iets meer jongvee aan.

Medicijnen maskeren mismanagement.

Klaas Buit: Een dier wordt ziek als de balans verstoord wordt. In plaats van de oorzaak aan te pakken, wordt met medicijnen het symptoom bestreden en worden fouten in het management verbloemd. Bij een lager productieniveau zal een grotere groep veehouders een goede balans kunnen vinden dan bij een hoge productie. Verschillende aspecten voor het in balans brengen van het bedrijf zijn: een dier fokken dat bij de veehouder past, voeding, huisvesting, melkmachine, gedrag veehouder. De veehouder speelt een cruciale rol, niet alleen in de omgang met zijn dieren (stress) maar ook in de benadering van een ziek dier: je moet het dier ook de kans geven zelf te herstellen zonder het te laten lijden.

In balans brengen van bedrijf

Geert Bisschop is al vanaf 1990 bezig om evenwicht te krijgen in zijn bedrijf en hij heeft het nu goed voor elkaar. Preventief werken begint volgens Durk met het op je gemak voelen, voldoende aandacht voor je bedrijf. Daarnaast de “gewone” zaken als voldoende drinken en vreten, licht en frisse lucht, schone omgeving, voldoende kunnen liggen en rusten. Klaas voegt daar nog aan toe dat koeien op tijd naar buiten moeten en Geert vindt veel ruimte ook in de stal belangrijk. Maar ook erop vertrouwen dat de koe een heleboel zelf kan doen, een groot zelfherstellend vermogen heeft en een positieve benadering bevorderen de balans. Voor het in balans brengen van het bedrijf en het vee wordt meer en meer gebruik gemaakt van

energetische landbouw. Daarin wordt de overal aanwezige energie door een bewuste en positieve benadering van het bedrijf benut.

De conclusie dat alle drie de bedrijven als ruwvoer alleen grasland-producten voeren klopt, maar Durk is recent pas gestopt met het voeren van snijmaïs terwijl hij ook bij snijmaïs met weinig tot geen antibiotica toe kon.

Antibiotica tast de vitaliteit van het dier aan.